

◇ نشریه علمی زن و فرهنگ

سال دهم، شماره ۳۹، بهار ۱۳۹۸

صفحات: ۱۷-۳۰

تاریخ وصول: ۱۳۹۷/۹/۸ - تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۱۲/۱۴

الزامات در طراحی لباس بانوان نوازنده مسلمان

پریا منظوری^۰
زهرا احمدی^{۰۰}

چکیده

هدف از این پژوهش شناسایی نیازهای ضروری پوشش بانوان مسلمان نوازنده‌ی سازهای زهی (ویولن و ویولا)، مطالعه و شناخت عوامل تاثیرگذار بر انتخاب لباس نوازندگان و بررسی چگونگی پذیرش لباس نوازندگان از سوی مخاطبان عام و کارشناسان موسیقی بود، چرا که پاسخگویی به نیازهای بانوان نوازنده برای داشتن لباس مناسب یکی از چالشهای مطرح بین طراحان لباس و کارشناسان حوزه‌ی منسوجات است. پژوهش حاضر با روش توصیفی - تحلیلی و گردآوری اطلاعات به شیوه کتابخانه‌ای و میدانی انجام گرفت. بانوان نوازنده‌ی سازهای زهی (ویولن و ویولا) جامعه‌ی آماری پژوهش را تشکیل می‌دهند. نمونه‌گیری به روش هدفمند و غیر تصادفی طبقه‌ای بوده و حجم نمونه براساس روش‌های آماری از بین بانوان نوازنده انتخاب شد. تحقیقات میدانی با استفاده از توزیع پرسشنامه بین ۵۵ نفر و مصاحبه نیمه ساختارمند با ۱۵ نفر انجام پذیرفت. تجزیه و تحلیل نتایج حاصله و پاسخگویی به سوالات پژوهش، مبنای طراحی لباس قرار گرفت. طرح نهایی لباس بانوان نوازنده، از طریق اعتبارسنجی از نوازندگان، مخاطبین اجرای موسیقی و یک متخصص در حوزه‌ی آموزش و نوازندگی ویولن و ویولا از بین طراحان‌های انجام شده، انتخاب شد. نتایج نشان داد بانوان نوازنده معیارهای دقیقی از جمله تمایز بصری، رسمی بودن و راحتی لباس را برای انتخاب لباس خود، شروط اصلی می‌دانند.

کلید واژگان: طراحی لباس، لباس بانوان مسلمان، بانوان نوازنده.

* کارشناسی ارشد طراحی پارچه و لباس، دانشگاه هنر، تهران، ایران.

** استادیار گروه فرش، دانشکده هنرهای کاربردی، دانشگاه هنر، تهران، ایران. (نویسنده مسئول، ایمیل: ahmadi@art.ac.ir)

مقدمه

لباس نیاز اصلی بشر و دارای کارکردهای مختلفی است. انتخاب لباس مبتنی بر عوامل متعددی نظیر تمایلات فردی و کاربرد خاص است که همه به کاربر بستگی دارد. با این حال، گرایش کاربر ممکن است با توجه به فصل، محیط، سن و نوع فعالیت متفاوت باشد (آند^۱، ۲۰۰۳). در رابطه با لباس های مربوط به فعالیت های کنشی ویژه و در این پژوهش به طور خاص لباس نوازندگان، کارکردهای مختلفی تعریف می شود. نتایج بررسی ها حاکی از اهمیت اطلاعات تصویری در اجرا و تاثیر لباس روی ارزیابی موسیقایی نوازنده ها می باشد (گریفیت^۲، ۲۰۰۸). هم چنین مخاطبان اجرای صحنه ای موسیقی، مفهوم برجسته ای از لباس مناسب به عنوان ژانر موسیقی را در ذهن دارند که موید تاثیر ظاهر بصری بر نحوه پذیرش موسیقایی نوازندگان است (گریفیت^۲، ۲۰۰۹).

در واقع لباس به عنوان خویشتن زیبایی شناسانه و ابزار مدیریت تصویر بدن و پدیده ی تغییر دهنده ی روحیات شخصی حاکم برای افراد سالم ایده ی جدیدی نیست، اما پوشش به عنوان واسطه ای برای رابطه ی بین رضایت از لباس و ادراک فردی (در مورد اجتماعی بودن، ثبات احساسی و تسلط) مفهوم جدیدتری است. ویژگی های لباس هم چنین می تواند بر احساسات مثبت و منفی و احساسات فردی، خصوصاً طی پوشیدن و آزمودن آن روی صحنه ی اجرا اثر گذار باشد (مودی و سینها^۳، ۲۰۱۰).

علیرغم کارکردی و فراوان بودن ضابطه های پوششی^۴ و با توجه به ساختار اجتماعی، جهان مستقل لباس به عنوان واسطه ی برقراری ارتباط در فرهنگ کاملاً توسعه یافته ی ظاهر بیرونی، نمود می یابد. لباس همچنین حاوی کدهای خاص، برنامه ها، مکانیزم های هم زیستی و حافظه ی مختص به خود است (بون^۵، ۲۰۰۴). لذا لباس هم به عنوان یک ابزار ارتباطی بسیار قوی و هم به عنوان ایجاد کننده ی نوعی فرهنگ بصری در جوامع، مقوله ای است که حائز اهمیت بسیار می باشد. کاربران لباس نیز ضمن درک این مفاهیم، انتظارات متفاوتی از یک لباس دارند که به فراخور شرایط تغییر می کند.

نوازندگی نیز به عنوان یک فعالیت اجرایی هنری که در سطوح مختلف از جمله شنیداری و دیداری قابل بررسی است، جهت ارائه و اجرای هنری نیازمند در نظر گرفتن معیارهای مختلفی است. در این میان لباس نوازندگان می تواند بخشی از خود اجرا باشد (بوئا^۶، ۲۰۱۴).

هر لباس چند معنای ضمنی را در خود دارد، به همین خاطر معانی مختلفی وجود دارند که با توجه به پوشش و موقعیت تغییر می کنند و عقاید و باورهای فردی در تصویر لباس اجراکننده تجسم می یابند (رابنستین^۷، ۲۰۱۱). در واقع لباس کنسرت، سرنخ تصویر ارزشمندی در مورد رویکرد رفتار است و نوازندگان از طریق لباس کنسرت خود می توانند نقش ها و جایگاه های پذیرفته شده ی خود را در هنگام اجرای کلاسیک تایید کنند و به چالش بکشند. سبک این لباس نیز رسمی است تا بازتاب دهنده ی درک آن ها از موقعیت اجرای رسمی باشد که در آن تمرکز بر کلیت موسیقایی است. با این حال ساخت اجتماعی

۱. Anand

۲. Griffiths

۳. Moody and Sinha

۴. dress code

۵. Bohn

۶. Botha

۷. Rubenstein

موسیقی کلاسیک و ارزش‌های نسبت داده‌شده به آن، می‌تواند تعیین‌کننده‌ی شیوه‌های دقیق اثرگذاری لباس کنسرت در اجرا باشد. همچنین لباس کنسرت می‌تواند نیازهای عملی اجرا را برآورده کند و امکان تمرکز توجه روی اثر موسیقایی را فراهم آورد و این پیام را به مخاطب برساند که جنبه‌های موسیقایی بر جنبه‌های نمایشی اجرا ارجح هستند. لذا در سراسر دنیا ضابطه‌های پوششی، برای اجراکنندگان موسیقی تعریف می‌شود که نوازندگان ملزم به رعایت آن‌ها می‌باشند (گریفیت، ۲۰۱۱).

مطالعات اخیر حاکی از این است که اطلاعات تصویری ممکن است نقش قوی تری در قضاوت زیبایی‌شناسانه از اجرای موسیقی داشته باشند (تروا و هورن^۱، ۲۰۱۶). لباسی که به منظور استفاده‌ی خاصی انتخاب می‌شود، به شکل ایده‌آل برای تحقق سه جنبه‌ی کارکرد، نمادگرایی و زیبایی‌شناسی طراحی می‌شود. البته در مورد لباس مشاغل ویژه، تاکید بیشتر روی کارکرد لباس است تا ویژگی نمادین و زیبایی‌شناسانه‌ی آن. با این حال می‌توان لباس کار را طوری طراحی کرد که تمام موارد را شامل شود (جوی و اشدان^۲، ۲۰۰۲؛ هوریچ و ریچارد^۳، ۱۹۸۴). هر دسته از لباس‌های کارکردی، کارکرد تعیین‌شده‌ی خود را دارد که آن را از دسته‌بندی‌های دیگر متمایز می‌کند. این ملاحظات را می‌توان به مقوله‌های نیازهای فیزیولوژیک و راحتی لباس دسته‌بندی کرد. نیازهای فیزیولوژیک به فیزیولوژی و آناتومی بدن مربوط شود. موارد زیر میزان تحقق این نیازها را تعیین می‌کند: شکل، اندازه، حس و طراحی لباس، مواد انتخاب شده و واکنش آن به محرک‌های درونی و بیرونی نظیر سرما یا گرمای زیاد و سهولت استفاده (نیازخانی، ۱۳۹۰؛ نصیری، منظم، گلبابایی، شمسی پور، عربعلی بیک، عباسی نیا، ۱۳۹۶؛ گوپتا، چاتوپادیای و برا^۴، ۲۰۱۱).

راحتی شرط اصلی پوشش بشر است. حس راحتی یکی از عوامل اصلی در انتخاب لباس است و درک کاربر از راحتی لباس متأثر از عوامل مختلفی است (آپرتی و گالوت^۵، ۲۰۱۶). در واقع تعریف مشخص و دقیقی درباره‌ی راحتی وجود ندارد چون درک ذهنی از راحتی از فردی به فرد دیگر متغیر است. از نظر پوشش‌دهنده یا کاربر، راحتی می‌تواند رویکردی برای ارزیابی عملکرد لباس باشد. از این نظر مهندسی‌منسوجات و طراحان لباس باید راحتی را به عنوان جنبه‌ی کیفی اثرگذار بر عملکرد کلی لباس و رضایت کاربر مد نظر قرار دهند. به عبارتی راحتی را می‌توان وضعیت خنثایی تعریف کرد که فرد در آن هیچ درد و ناراحتی را تجربه نکند (هاچ^۶، ۱۹۹۳). راحتی هم چنین شامل توازن جنبه‌های فیزیکی، روانی و فیزیکی بین فرد و محیط می‌شود (اسلاتر^۷، ۱۹۸۵). به طور کلی لباس و منسوجات راحتی فیزیولوژیکی و روان‌شناختی بشر را تامین می‌نماید و شرایط مطلوب بدن ما را تضمین می‌کند. مفهوم راحتی لباس، هم از طریق ابزارهای عینی و هم ابزارهای ذهنی سنجیده می‌شود (آپرتی و گالوت، ۲۰۱۶ و هانیث و هولمر^۸، ۲۰۰۲).

۱. Trevo & Huron
۲. Choi & Ashdown
۳. Horridge & Richards
۴. Gupta, Chattopadhyay, Bera
۵. Upreti & Gahlot
۶. Hatch
۷. Slater
۸. Havenith & Holmer

در تعریف وضعیت راحتی و به طور خاص راحتی لباس، پژوهشگران تعاریف، مدل‌ها و دسته‌بندی‌های مختلفی ارائه داده‌اند. در تقسیم‌بندی کامالا، سه دسته‌بندی برای تعریف راحتی لباس مورد استفاده قرار گرفتند که شامل موارد روانی، ارگونومی، حسی/لمسی/فیزیکی می‌شوند (افرا و امیدوار، ۱۳۹۳، حجازی زاده و کربلائی درئی، ۱۳۹۴ و کامالا، زینگ، مواسیگی و کیاتیرا، ۲۰۱۳). به عبارتی کارکردهای لباس، پاسخ‌گویی به نیازهای زیبایی‌شناسانه‌ی استفاده‌کننده از لباس و مورد نظر قرار دادن مولفه‌های طراحی ارگونومیک و الزامات قواعد پوشش، همگی باید در طراحی لباس یک نوازنده، مورد بررسی قرار گیرد (لی و پارک، یون، کیک، چون، آمینتا و همکاران، ۲۰۱۳ و لدر، لولیچ و سوشیچ، ۲۰۱۳). هم‌چنین کار تجربی روان‌شناسی موسیقی مؤید اهمیت لباس و ظاهر در اجرای موسیقی است و مطالعات نشان داده‌اند که لباس می‌تواند تاثیر چشمگیری روی درک مخاطب از اجرا داشته‌باشد (گریفیت، ۲۰۱۱).

به دلیل اهمیت نقش مولفه‌های دیداری در اجرای موسیقیایی و تاثیر مستقیم آن بر مخاطب، موضوع لباس نوازندگان امری شایان توجه است. به عبارتی نوازندگان به هنگام اجرا، هم به شکل دیداری و هم شنیداری با مخاطب ارتباط برقرار می‌کنند و انتخاب لباس کنسرت از سوی نوازنده یکی از مولفه‌های کد دیداری (رمزگان دیداری) است (گریفیت، ۲۰۰۸).

عاصی حداد، شاکری و احمدی (۱۳۹۴) در مقاله‌ای تحت عنوان طراحی و تولید لباس برای کارگران زن کارخانجات پوشاک به بیان عملکردهای اصلی لباس کار و نکاتی که باید در طراحی آن مورد نظر قرار گیرد، پرداخته‌اند. ایشان با شناسایی نیازهای فنی و ارگونومیک و زیبایی‌شناختی لباس کارگران زن در حین کار و انجام آزمایش‌های فنی مختلف، به طراحی و تولید لباسی با در نظر گرفتن موارد فوق، پرداختند.

آسایش، فرخ سرشت و خجسته (۱۳۹۰) در پژوهش خود با عنوان طراحی لباس بانوان دوچرخه‌سوار (رشته‌ی پیست)، تلاش کرده‌اند با شناسایی نقاط اصلی و مهم بدن بانوان ورزشکار دوچرخه‌سوار، ضمن در نظر گرفتن آنچه که حتی الامکان باید در یک پوشش اسلامی رعایت شود، لباسی با استاندارد بین‌المللی دوچرخه‌سواری طراحی کنند.

کاردلو و شوتز^۴ (۲۰۰۰) با بررسی رابطه‌ی بین راحتی ظاهری لباس و عملکرد در امتحان، شواهد بیشتری در اثبات این رابطه ارائه نموده‌اند. برای آزمودن این رابطه، تحت شرایط طبیعی، نمرات دانش‌آموزان و آزمون‌های آمار با رتبه‌بندی راحتی دانش‌آموزان و اطمینان خود به امتحان، تعداد جلسات مطالعه و میزان راحتی خود، مقایسه شد. همانطور که انتظار می‌رفت، هر چه لباس رسمی‌تر بود، رتبه‌بندی راحتی آن لباس و نمره‌ی امتحان پایین‌تر بود. این مطالعه شواهد بیشتری در مورد رابطه‌ی بین راحتی ظاهری لباس و عملکرد شناختی ارائه می‌کند.

گریفیت (۲۰۰۹ و ۲۰۰۸ و ۲۰۱۱) و بوتا در سال ۲۰۱۴ در پژوهشهای خود لباس نوازندگان را از جنبه‌های مختلف مورد بررسی قرار دادند. در بررسی تاثیر لباس کنسرت و ظاهر فیزیکی روی درک بانوان سولیست، به اهمیت اطلاعات تصویری در اجرا و تمرکز بر تاثیر لباس روی ارزیابی موسیقیایی

۱. Kamalha, Zeng, Mwasiagi & Kyatuheire

۲. Lee, Park, Yoon, Kim, Chun & Aminata

۳. Leder, Lulić & Sušić

۴. Cardello & Schutz

سولیس‌های کلاسیک پرداخته و بر تاثیر ظاهر بصری بر نحوه‌ی پذیرش موسیقیایی تاکید می‌ورزد و نیز بر تاثیر مخرب لباس بدن‌محور بر درک توانایی موسیقیایی نوازندگان تاکید می‌نماید. نتایج نشان داد تاثیرات فیزیولوژیکی لباس کنسرت، در حس اعتماد به نفس، اختیاردهی و برداشت پرسش‌شوندگان از تصویر بدنی خود نمود می‌یابد و از سوی دیگر اثرات فیزیکی لباس در راحتی و یا ناراحتی، تاثیر مثبت یا منفی لباس روی تکنیک خواندن نیز نمودار می‌شود.

با بررسی پژوهش‌های انجام شده در این حوزه و مصادیق خارجی می‌توان اظهار داشت که نوع رویکرد عمدتاً تک‌سویه است. در این مطالعات لباس کنسرت با رویکردهای روان‌شناسی و روان‌شناسی موسیقی بررسی شده است. ضمن اینکه به لحاظ بافت اجتماعی و فرهنگی و تجربه‌های داخلی تفاوت‌های بسیاری در پژوهش‌های خارجی انجام گرفته، مشاهده می‌شود. لذا پرداختن به این پژوهش‌ها می‌تواند طراحان را به سمت خلق ایده‌هایی که نیازهای پوششی بانوان نوازنده‌ی سازهای زهی - که همسو با عناصر زیبایی‌شناسانه‌ی منتج از بافت اجتماعی و فرهنگی و سایر نیازهای جسمی و روانی است - رهنمون شود. لذا در این پژوهش با مد نظر قرار دادن الزامات و چالش‌های پیش روی این دسته از کاربران لباس، طراحی لباس مناسب بانوان مسلمان سازهای زهی هدف اصلی قرار گرفته است.

روش

طرح پژوهش، جامعه آماری و روش نمونه‌گیری: در این پژوهش که براساس روش توصیفی - تحلیلی انجام گرفت، ابتدا با بهره‌گیری از منابع کتابخانه‌ای اطلاعات مورد نظر گردآوری شد. جامعه آماری شامل بانوان نوازنده‌ی سازهای زهی بود. روش نمونه‌گیری به روش هدفمند و از بین بانوان نوازنده‌ی سازهای زهی و به طور اخص نوازندگان ویولن و ویولا انتخاب شد. حجم نمونه بر اساس روش‌های آماری برای بخش پاسخگویی به پرسشنامه‌ها ۵۵ نفر و در بخش مصاحبه ۱۳ نفر تعیین شد. پرسشنامه‌ها در میان بانوان نوازنده‌ی سازهای ویولن و ویولا در ارکستر سمفونیک تهران، ارکستر مجلسی کروما، ارکستر موسیقی نو، دانشکده‌ی موسیقی دانشگاه هنر، دانشکده موسیقی پردیس هنرهای زیبای دانشگاه تهران و هنرجویان موسسه‌ی باخ و موسسه‌ی هفت دهلیز هنر توزیع گردید. در مرحله‌ی بعد و برای جمع‌آوری داده‌های کارآمدی که به واسطه‌ی آن بتوان معیارهایی برای انتخاب لباس نوازندگان تعیین کرد، از ابزار مصاحبه نیمه‌ساختارمند نیز بهره گرفته شده است. این مصاحبه نیز با افراد واجد شرایط یعنی بانوان نوازنده‌ی سازهای زهی که از بین جامعه آماری به صورت هدفمند انتخاب شدند، صورت پذیرفت. پس از طراحی لباس با استفاده از نتایج حاصله، لباس طراحی شده از نظر اصول ارگونومی و کارکرد، توسط نوازندگان سازهای زهی (ویولن و ویولا) و از نظر معیارهای پوشش نوازندگان (زیبایی، معنایی و کدهای پوشش پذیرفته شده در جهان) توسط جامعه‌ی مخاطب ارزیابی گردید.

روش اجرا

برای تحقق اهداف پژوهش و ارائه طراحی مناسب ابتدا اطلاعات مورد نیاز از طریق بررسی کتب و مقالات تالیف شده در این حوزه جمع‌آوری شدند. سپس از طریق هماهنگی با گروه آزمودنی جهت اجرای تحقیق حاضر، پرسشنامه‌ها در بین آنان توزیع شد و البته تلاش شد اگر سؤالی در زمینه گزینه‌ها

داشتند از طریق پژوهشگر راهنمایی شوند. همچنین لازم به توضیح است که به منظور درک بهتر از نیازهای بانوان نوازنده علاوه بر استفاده از سوالات پرسشنامه از تکنیک مصاحبه به صورت بسته و نیمه ساختارمند نیز برای تعدادی از بانوان نوازنده، استفاده شد. روش تحلیل داده ها نیز بصورت تعیین آماره های مشخص از مطالعات انجام شده، یافته های پرسشنامه ها و مصاحبه ها با تکیه بر متغیرهای مورد تحقیق و نیز اعتبار سنجی پاسخهای داده شده به سوالات بود.

ابزار سنجش

الف) پرسشنامه شناخت ابعاد نیازهای بانوان نوازنده ی سازهای زهی: پرسشنامه حاضر جهت شناخت نیازهای بانوان نوازنده ی سازهای زهی در رابطه با لباس اجرا و دریافت انتظارات ایشان از لباس مناسب جهت اجرای صحنه ای توسط نویسندگان مقاله حاضر تدوین شد و شامل ۲۳ سوال است و هدف آن سنجش متغیرهای راحتی لباس، زیبایی شناسی لباس و الزامات پوشش بانوان مسلمان می باشد. روایی آن در تحقیق بر اساس روش آزمون باز آزمون بوده که همبستگی ۰/۷۶ بدست آمد و پایایی آن بر اساس آلفای کرونباخ ۰/۸۳ محاسبه شد.

ب) مصاحبه بسته و نیمه ساختارمند: در تحقیق حاضر نیز از مصاحبه استفاده شد. مصاحبه نیز شامل ۱۳ سوال با تنظیم بر اساس شرایط موجود و با توجه به هدف تحقیق و محقق ساخته بود که به منظور دریافت تجربه بانوان نوازنده ویولن و ویولا در حین اجرا به سبب مشکلات و یا بازخوردهای موفقیت آمیزی که از لباس اجرا برایشان پیش آمده بود و همچنین نیازهای فیزیولوژیکی و احساس راحتی که از یک لباس مناسب در اجرا انتظار داشتند، انجام شد. البته برای شناسایی انتظاراتی که مخاطبین کنسرت های موسیقی از لباس نوازندگان داشتند نیز با تعدادی از آنان نیز مصاحبه انجام شد.

یافته ها

طبق نتایج به دست آمده طول قد ۷ درصد مصاحبه شوندگان بین ۱۵۰ تا ۱۵۴ سانتی متر، ۱۰ درصد بین ۱۵۵ تا ۱۵۹ سانتی متر، ۴۲ درصد بین ۱۶۰ تا ۱۶۴ درصد، ۱۹ درصد بین ۱۶۵ تا ۱۶۹ سانتی متر، ۱۹ درصد بین ۱۷۰ تا ۱۷۵ سانتی متر و ۳ درصد بیشتر از ۱۷۵ سانتی متر قد داشتند. همچنین میانگین قد نوازندگان ۱۶۴.۵ سانتی متر می باشد. و همچنین ۸۶ درصد مصاحبه شوندگان نوازنده ویلن و ۱۴ درصد نوازنده ی ویولا بودند و نیز ۶۵ درصد مصاحبه شوندگان بین ۷ تا ۱۰ سال، ۲۰ درصد از نوازندگان بین ۱۱ تا ۱۴ سال، ۱۲ درصد بین ۱۵ تا ۱۸ سال و ۳ درصد بین ۱۹ تا ۲۲ سال سابقه ی نوازندگی داشتند. طبق نتایج به دست آمده، ۲۷ درصد مصاحبه شوندگان در حوزه ی نوازندگی اشتغال داشتند، ۱۶ درصد مدرس موسیقی، ۱۲ درصد دانشجو، ۶ درصد محصل، ۱۰ درصد سایر مشاغل و ۲۹ درصد نامشخص بودند.

طبق نتایج به دست آمده، ۲۵ درصد از پاسخ دهندگان با ارجحیت سهولت استفاده از پوشش سر بر زیبایی بسیار موافق، ۳۷ درصد موافق، ۱۸ درصد بدون نظر، ۲۰ درصد مخالف و ۰ درصد بسیار مخالف بودند.

نتایج حاصل، حاکی از نکات زیر است:

با توجه به پاسخهای نوازندگان می توان چنین اظهار داشت که نوازندگان به استفاده از لباس اجرای رنگ

مشکی تمایل دارند.

- نوازندگان تمایل به استفاده از لباس رسمی‌ای دارند که علاوه بر داشتن ظاهر رسمی، از حیث جنس و ماده‌ی مصرفی به گونه‌ای باشد که در کنش‌های نوازندگی اختلالی ایجاد نکند.
 - نوازندگان راحتی لباس را بر زیبایی آن ارجح می‌دانند. حس گرما و تعریق از مهم‌ترین مشکلات نوازندگان حین اجرا است.
 - نوازندگان مایل به استفاده از لباس رسمی هستند.
 - نوازندگان اهمیت زیادی برای به روز بودن لباس اجرا قائل هستند.
 - نوازندگان معیارهای دقیقی برای انتخاب لباس در نظر می‌گیرند. این مسئله حاکی از توجه زیاد نوازندگان به نوع پوشش انتخابی است.
 - نوازندگان محتوای رویدادهای موسیقایی را در هنگام انتخاب لباس مد نظر قرار می‌دهند.
 - عدم استفاده‌ی نوازندگان از برندهای معروف و لوکس به عنوان لباس اجرا.
 - نوازندگان با در نظر گرفتن شرایط محیطی حاکم بر صحنه (گرما و رطوبت) جنس لباس خود را انتخاب می‌کنند.
- ۴۰ درصد از پاسخ‌دهندگان زیبایی را مهم‌ترین معیار انتخاب لباس اجرا می‌دانستند و ۴۴ درصد نظری مغایر با چنین گزاره‌ای داشتند.
- لذا برای ارائه‌ی تحلیلی دقیق، نتایجی حاصل از پرسش‌های هم سو مجدداً ارزیابی شدند. مشخص شد از آنجائی که ۹۲ درصد از پاسخ‌دهندگان راحتی لباس را بر زیبایی آن مقدم دانسته‌اند، لذا می‌توان چنین اظهار داشت که برای نوازندگان اصل راحتی لباس اجرا به عنوان معیاری مهم‌تر از سایر مولفه‌ها مانند زیبایی آن تلقی می‌شود. هم چنین به زعم نوازندگان پوشش فعلی (شال) قرارگیری صحیح ساز را مشکل می‌کند.
- نتایج نشان می‌دهد لباس اجرای نوازندگان تفاوت قابل توجهی با لباس‌های روزمره‌ی آنان دارد.
 - نوازندگان تجربیات نامطلوبی از احساس ناخوشایند وجود رطوبت روی پوست در حین اجرا دارند.
- نوازندگان به دلیل آنکه با محدودیت‌هایی در انتخاب لباس مواجهند، معمولاً از لباسی که برای اجرا انتخاب نموده‌اند رضایت ندارند.
 - و نوازندگان مایل به ارائه‌ی طرح‌های مختلف برای پوشش سر هستند.
 - به زعم نوازندگان برای افزایش دامنه‌ی حرکت اندام‌ها در حین نوازندگی، باید به کیفیت دوخت و جنس لباس توجه ویژه‌ای مبذول داشت.
 - نوازندگان اهمیت زیادی برای منحصر به فرد بودن لباس اجرا قائلند.
 - اهمیت تاثیر طول آستینبر راحتی نوازندگان حین اجراست.
 - نوازندگان از پوشش فعلی سر رضایت ندارند.
 - نوازندگان تجربیات ناخوشایندی در استفاده از لباس‌هایی با طرح و شکل یقه‌های مختلف دارند.
- با اینکه ۵۱ درصد از پاسخ‌دهندگان با تاثیر نامطلوب دکمه‌دار بودن آستین بر راحتی لباس موافق بودند اما از آنجائی که ۳۳ درصد نظری در رابطه با گویه‌ی مذکور نداشته و ۱۶ درصد نیز مخالف آن بودند، به

نظر می‌رسد که نوازندگان موضوع دستورالعمل‌های پوشش اسلامی را مد نظر قرار نداده‌اند. زیرا پوشاننده شدن دست‌ها تا مچ ضروری است.

نوازندگان سهولت استفاده از پوشش سر را بر زیبایی آن مقدم می‌دانند. همان‌طور که نتایج نشان داد، نوازندگان تمایلی به استفاده از لباس‌هایی از برندهای معروف و لوکس ندارند، اما مایلند از لباسی کاملاً منحصر به فرد و همچنین متفاوت از لباس‌های معمول استفاده نمایند. هم‌چنین مایلند از لباسی مطابق با الگوهای مد روز استفاده کنند. بنابراین طبق نتایج به دست آمده می‌توان چنین اظهار داشت که نوازندگان تمایل به استفاده از لباسی دارند که در عین حال که از گروه برندهای معروف و لوکس نیست، اما منحصر به فرد و مطابق با مد روز است. هم‌چنین با توجه به شواهد موجود و همان‌طور که ذکر گردید نوازندگان راحتی لباس را بر زیبایی آن مقدم می‌دانند. این نتیجه با تحلیل داده‌های حاصل از پرسش‌های هم سو حاصل شد.

به منظور درک بهتر از نیازهای بانوان نوازنده علاوه بر پرسشنامه از تکنیک مصاحبه نیز استفاده شد. در این بخش با ۱۳ نفر از بانوان نوازنده، مصاحبه به عمل آمد. تکنیک مصاحبه به صورت بسته و نیمه ساختارمند بود. به این صورت که سوالات کاملاً ثابت و از پیش تعیین شده بودند. در واقع مصاحبه در پی یافتن معیارهای لباس مطلوب، انتظارات و عوامل نامطلوب و ناخوشایند لباس از نقطه نظر بانوان نوازنده بود. پس از بررسی و مطالعه مصاحبه‌ها اطلاعات مختلفی پیرامون خواسته‌های نوازندگان از لباس اجرا و هم‌چنین نقصان‌ها و کمبودهای موجود در این حوزه به شرح ذیل بدست آمد:

بیشتر نوازندگان اعلام کردند که رنگ مشکی را رنگ مناسبی برای لباس اجرا می‌دانند که علل مختلفی برای انتخاب آن متذکر شدند: مانند آسان بودن هماهنگ نمودن آن از نظر رنگی با سایر قسمت‌های لباس مانند کفش، عدم نمایاندن حجم بدن در هنگام اجرا به صورت نشسته، رسمی بودن رنگ سیاه در فرهنگ بومی، جهانی بودن سنت انتخاب رنگ مشکی برای لباس اجرا. گرچه تمایل به استفاده از رنگ‌های تیره و نه صرفاً مشکی در میان گروه کوچک تری از نوازندگان دیده شد. شایان ذکر است تعداد کمی هم مایل به استفاده از طیف‌هایی از رنگ‌هایی چون سبز درخشان و یا قرمز بودند.

به طور تساوی، تعدادی از مصاحبه‌شوندگان جنس و تعدادی مدل و نحوه‌ی دوخت را بر سایر عوامل ترجیح می‌دادند. این در صورتی بود که برند لباس از هیچ اهمیتی برای آنان برخوردار نبود. نوازندگان هم‌چنین بیان کردند که در مجموع شرط اصلی برای انتخاب لباس راحتی است و هر عاملی مثل جنس پارچه، مدل و الگوی دوخت اگر راحتی و در عین حال زیبایی را تأمین کند، می‌تواند بهترین گزینه برای انتخاب باشد.

مصاحبه‌شوندگان درباره‌ی تفاوت جنس لباس در فصول سرد و گرم سال، سالن اجرا را عامل تأثیرگذار دانسته و برخی اظهار داشتند که در فصول گرم و سرد، تفاوت کمی در انتخاب جنس لباس خود قائل می‌شوند.

تجربه‌های ناخوشایند مصاحبه‌شوندگان بیشتر شامل عدم ثبات قرارگیری شال و پوشش سر، عدم ثبات بالشتک و یولن به دلیل سُر بودن پارچه‌ی لباس و ایجاد اشکال در نوازندگی به علت شکل یقه و یا انتخاب لباس ضخیم بود. هم‌چنین شکل آستین که گاهی به نوازندگی صحیح آسیب وارد می‌کند.

مصاحبه‌شوندگان از عدم وجود لباسی که تمامی مولفه‌های یک لباس مناسب برای اجرا، اعم از برخوردار

بودن از زیبایی و راحتی توأمان، ابراز نارضایتی کردند و معتقد بودند از آنجاییکه لباس‌های موجود معمولاً زیبایی را در لویت قرار می‌دهند، محدودیت حرکتی ایجاد می‌کند.

مصاحبه‌شوندگان در مورد راحتی لباس نکات زیر را بیان نمودند:

۱. ملحقیات لباس نباید به گونه‌ای باشد که در اثر برخورد با ساز، تولید صدا نماید.
۲. پارچه‌ای که لباس از آن تهیه شده، باید چروک پذیری کمی داشته و تعریق و رطوبت بدن را نمایان نسازد.

۳. فاصله‌ی مچ تا بازو باید به گونه‌ای باشد که نهایت بازه‌ی حرکتی را فراهم آورد.

۴. آستین تنگ، خم شدن آرنج را با سختی مواجه می‌کند، لذا می‌باید از این حیث، راحتی را برای نوازنده ایجاد نمود.

۵. جنس لباس نباید به گونه‌ای باشد که باعث سُر خوردن بالشتک و ساز از روی بدن شود.

۶. جنس لباس باید از لطافت برخوردار باشد تا تعریق و سایر عوامل موجب خارش و سایر ناراحتی‌هایی که ناشی از تعامل لباس و پوست است، نشود.

۷. به جهت آنکه نوازنده برای هر اجرا ناچار به تهیه‌ی لباس جدید نباشد، لازم است پارچه از حیث جنس به گونه‌ای باشد که با شست‌وشو، ظاهر اولیه‌ی خود را حفظ نماید.

۸. همچنین فاصله‌ی بین سر شانه‌های لباس باید به گونه‌ای باشد که آزادی عمل لازم را برای نوازنده فراهم آورد.

جزئیات روند طراحی با توجه به پژوهش‌های انجام شده و هم‌چنین استخراج و تحلیل اطلاعات حاصل از پرسشنامه‌های توزیع شده بین نوازندگان و مصاحبه‌های صورت گرفته با آنان مشخص شد. به عبارتی با توجه به شناسایی بخش مهمی از معیارهای طراحی از طریق تحلیل داده‌های بخش قبل، ایده‌های اولیه طراحی، بسط و گسترش یافته و در نهایت طرح نهایی ارائه شد. اما ابتدا، به نکات مربوط به چگونگی فعالیت فیزیکی و وضعیت بدنی در نوازندگی ویولون و ویولا و کنش‌های فیزیکی در نوازندگی اشاره می‌شود. اگرچه سولیستهای ویولن یا ویولا ممکن است ایستاده باشند، اکثر نوازندگان ارکستر در حالت نشسته به اجرا می‌پردازند. ویولن و ویولا بین شانه چپ و چانه گذاشته می‌شود و بالشتک و زیر چانه‌ای برای ایجاد شرایط بهتر در نگهداشتن ساز استفاده می‌شود (مدوف^۱، ۱۹۹۹، پونترلی^۲، ۱۹۷۷ و روز^۳، ۲۰۰۵).

همانطور که مشاهده می‌شود برای حفظ توازن، علاوه بر نقشی که آگاهی و دانش تکنیکی نوازندگی ایفا می‌کند، نقش مهم لباس در حرکت‌های نوسانی، مداوم و فعال اهرم‌های مهم بدن مانند مفصل آرنج و شانه در نگهداری متوازن آرشه را نمی‌توان انکار کرد. از این رو علاوه بر این اهرم‌های فعال، لباس طراحی شده باید آزادی و راحتی را در یک کل واحد دارا باشد. لذا ضروری است در طراحی لباس به راحتی در نواحی مذکور مانند، مچ، زانو، کمر و شانه توجه کافی مبذول داشته شود. چون با توجه به طراحی و اندازه، تمام لباس‌ها نوعی فشار را بر بدن اعمال می‌کند (گوپتا، ۲۰۱۱).

لذا با توجه به آنچه ذکر گردید، در طراحی نهایی سهولت در انعطاف پذیری اندام‌ها در اولویت بوده است. هم‌چنین با توجه به اینکه حرکات ایزوتونیک و ایزومتریک در حین نوازندگی اندام‌ها را تحت فشار قرار

۱. Medoff

۲. Pontrelli

۳. Roos

می‌دهد، این موارد در نحوه‌ی دوخت و الگوی لباس در قسمت‌های فعال بدن لحاظ خواهد شد. جهت فراهم آوردن راحتی همه جانبه‌ی لباس اعم از راحتی ارگونومیک، راحتی حسی/فیزیکی/لمسی و موارد دیگر در قسمت‌های مختلف لباس از جنس‌های مختلف استفاده خواهد گردید.

در قسمت بالاتنه از لباس از پارچه‌ی پلی‌استر استفاده شده‌است. پارچه‌ی انتخاب شده با نام تجاری گاباردین جکوار جهت قسمت بالاتنه به استثنای آستین‌ها به کار رفته است. از آنجاییکه پارچه نام‌برده در جهت طولی و عرضی دارای خاصیت کشسانی است، آزادی عمل لازم را برای نوازنده فراهم خواهد آورد. هم‌چنین با توجه به هنجارهای پوشش، این پارچه معمولاً برای لباس‌های رسمی استفاده می‌شود. لذا می‌تواند بازتاب‌دهنده‌ی موقعیت رسمی نوازندگان نزد مخاطبان نیز باشد.

با توجه به فرم طراحی شده برای قسمت آستین از لباس و هم‌چنین مد نظر قرار دادن معیارهایی چون راحتی از پارچه‌ی کرپ ژورژت در این قسمت استفاده شده‌است. این پارچه به علت بافت و ساختار ویژه‌اش، راحتی را برای نوازنده فراهم آورده و هم‌چنین به علت نفوذپذیری بالای آن امکان تنفس پوست بدن را ایجاد می‌کند.

در قسمت دامن لباس از پارچه‌ی حریر به علت وزن کم که موجب راحتی نوازنده خواهد شد استفاده شد. هم‌چنین دو لایه آستر جهت جلوگیری از تعریق نوازنده و آستر بعدی از جنس ساتن برای ایستایی زیباتر پارچه‌ی حریر نیز برای دامن در نظر گرفته شده‌است.

ابتدا و همگام با مراحل انجام بخش‌های مختلف نظری، طراحی‌های قسمت‌های مختلف لباس انجام گرفت.

لذا با توجه به الزامات ارگونومیک نوازندگی، دستورالعمل‌ها و قوانین پوشش اسلامی و مد نظر قرار دادن معیارهای زیبایی‌شناسانه‌ی نوازندگان از دو طرح به عنوان فرم آستین در طرح‌های نهایی استفاده گردید. لازم به ذکر است استفاده از کش به علت آنکه در هنگام نوازندگی موقعیت ثابتی نداشته و امکان جمع شدن آن در نواحی بالاتر از مچ دست وجود دارد، با دستورالعمل‌های پوشش هم‌خوانی نداشته و در طراحی نهایی مورد استفاده قرار نگرفت. هم‌چنین آستین اصطلاحاً "قیت" نیز پاسخگوی نیازهای ارگونومیک نوازندگان نخواهد بود و در طراحی نهایی مورد استفاده قرار نمی‌گیرد.

در طراحی یقه‌ی لباس نوازندگان ویولون و ویولا به دلیل موقعیت خاص قرارگیری ساز و ارتباط آن با نواحی مختلف بدن، طراحی فرم یقه اهمیت خاصی می‌یابد. نوازندگان ساز ویولون و ویولا جهت قرارگیری صحیح ساز و در ارتباط درست آن با بدن، از لوازم جانبی خاصی اجرا استفاده می‌کنند. همانطور که ذکر گردید، از آنجا که ویولون و ویولا دارای ساختاری خاص می‌باشند، بر این اساس استقرار آن بر روی بدن نیازمند استفاده از بالشتک و زیرچانه‌ای است. بدیهی است برای آنکه قرار دادن ساز به شکل صحیح با مشکل مواجه نشود، لازم است تا حد امکان از طراحی فاقد تزئینات در این استفاده نمود البته از آنجاییکه ویولون و ویولا در سمت چپ بدن قرار می‌گیرد، در به کارگیری تزئینات در سمت راست لباس می‌توان مختصری از تزئینات الحاقی مشروط به اینکه به توازن و تعادل بدن در ناحیه‌ی فوق خلی وارد نسازد- می‌توان استفاده نمود. لازم به ذکر است استفاده از یقه‌ای که ناحیه‌ی گردن را می‌پوشاند به دلیل تبعیت از دستورالعمل‌های پوشش اسلامی است.

شایان ذکر است در طراحی قسمت‌های مختلف لباس و تزئینات آن استفاده از عناصر ایرانی به دلیل

خواسته‌ی نوازندگان مبنی بر نزدیک شدن پوشش به استانداردهای جهانی پوشش مد نظر قرار نگرفت. برای ایجاد وحدت و یکپارچگی در مجموعه‌ی آثار از سربند واحد استفاده شده و از آنجایی که نوازندگان سهولت استفاده از آن را بر زیبایی ترجیح داده‌اند، سعی بر سادگی عملکرد سربند بوده است. لازم به ذکر است در طراحی سربند و در قسمت جلوی سر به گونه‌ای که هماهنگی لازم را با کلیت فرم سربند داشته باشد، بهره گرفته شده است.

به منظور ارزیابی بهتر و اعتبار سنجی طراحی‌های انجام شده، طرح‌های نهایی در اختیار ۱۵ نوازنده، یک متخصص در زمینه‌ی نوازندگی و آموزش سازهای زهی و تعداد ۸ نفر از مخاطبان اجرای موسیقی گذاشته شد و با این معیار طرح نهایی انتخاب شد.

بحث و نتیجه‌گیری

لباس کنسرت، سرنخ تصویری ارزشمندی در مورد رویکرد رفتار است و نوازندگان از طریق لباس کنسرت خود می‌توانند نقش‌ها و جایگاه‌های پذیرفته‌شده‌ی خود را در هنگام اجرای کلاسیک تایید کنند و به چالش بکشند. هم چنین لباس کنسرت می‌تواند نیازهای عملی اجرا را برآورده کند و امکان تمرکز توجه روی اثر موسیقایی را فراهم آورد و این پیام را به مخاطب برساند که جنبه‌های موسیقایی بر جنبه‌های نمایشی اجرا ارجح هستند. لذا در سراسر دنیا ضابطه‌های پوششی، برای اجراکنندگان موسیقی تعریف می‌شود که نوازندگان ملزم به رعایت آن‌ها می‌باشند.

بررسی‌ها نشان می‌دهد موسیقیدان‌ها به غیر از لباس رسمی و وقار ظاهری توجه نسبتاً کمی به عناصر تصویری اجرا دارند و پیش فرض ذهنی آن‌ها این است که تجربه‌ی شنیداری بسیار مهم‌تر از عناصر بصری است. با این حال مطالعات اخیر حاکی از این است که اطلاعات تصویری ممکن است نقش قوی‌تری در قضاوت زیبایی‌شناسانه از اجرای موسیقی داشته باشند. لباسی که به منظور استفاده‌ی خاصی انتخاب می‌شود، به شکل ایده‌آل برای تحقق سه جنبه - کارکرد، نمادگرایی و زیبایی‌شناسی - طراحی می‌گردد. البته در مورد لباس مشاغل ویژه، تاکید بیشتر روی کارکرد لباس است تا ویژگی نمادین و زیبایی‌شناسانه‌ی آن. با این حال می‌توان لباس کار را طوری طراحی کرد که تمام موارد را شامل شود. لباس کارکردی، باید نیازهای خاصی را برآورده سازد که بین تمام کاربران مشترک است. این ملاحظات را می‌توان به مقوله‌های زیر دسته بندی کرد: ملاحظات فیزیولوژیکی، بیومکانیکی، ارگونومیک و روان‌شناختی. پوشش کارکردی کارآمد مبتنی بر گنجاندن تمام این ملاحظات در طراحی لباس است. در این میان راحتی لباس در طراحی لباس نوازندگان اهمیتی ویژه می‌یابد. یکی از مهم‌ترین دسته‌بندی‌های که رابطه با راحتی لباس ارائه گردیده شامل این موارد است: راحتی روانی، راحتی ارگونومی، راحتی حسی/لمسی/فیزیکی. برای آگاهی از چگونگی نمود این مولفه‌ها در لباس نوازندگان و آگاهی از نیازها و ترجیحات و مصادیق مولفه‌های ضروری در طراحی لباس نوازندگان، توزیع پرسشنامه بین نوازندگان ویولون و ویولا صورت پذیرفت و مصاحبه با تعدادی از آنان جهت مشخص شدن معیارهای طراحی به عمل آمد و نتیجه‌ی بررسی داده‌های حاصل از آن مختصراً ارائه می‌گردد.

نوازندگان:

■ به استفاده از لباس اجرای رنگ مشکی تمایل دارند.

- راحتی لباس را بر زیبایی آن ارجح می‌دانند.
- اهمیت زیادی برای به روز بودن لباس اجرا قائل هستند.
- از برندهای معروف و لوکس به عنوان لباس اجرا استفاده نمی‌کنند.
- پوشش فعلی سر(شال) قرارگیری صحیح ساز را مشکل می‌کند.
- برای اجرا لباسی متفاوت با لباس‌های روزمره انتخاب می‌کنند.
- تجربیات نامطلوبی از احساس ناخوشایند وجود رطوبت روی پوست در حین اجرا دارند.
- اهمیت زیادی برای منحصر به فرد بودن لباس اجرا قائلند.

سپس خواسته‌های نوازندگان و کمبودهای آنان در رابطه با لباس اجرا به چند دسته تقسیم شد که در صورت مرتفع گردیدن هر کدام، به بخشی از نیازهای فیزیولوژیک، بیومکانیک، ارگونومیک و روانشناختی پاسخ می‌دهد. تجربه‌های ناخوشایند که به نوعی بیانگر کمبودهای این حوزه است، آن بیشتر شامل عدم ثبات قرارگیری شال و پوشش سر، عدم ثبات بالشتک و یولن به دلیل سُر بودن پارچه‌ی لباس و ایجاد اشکال در نوازندگی به علت شکل یقه و یا انتخاب لباس ضخیم بود. همچنین شکل آستین که گاهی به نوازندگی صحیح آسیب وارد می‌کرد. تمامی مطالعات با هدف روشن شدن هر چه بیشتر معیارهای طراحی انجام پذیرفت.

این پژوهش در پی یافتن نیازها و ترجیحات بانوان مسلمان نوازنده‌ی سازهای ویولون و ویولا در جهت فراهم آوردن هرچه بیشتر راحتی همه‌جانبه در کنش‌های نوازندگی، توأم با ایجاد غنای حسی و ارضاء نیازهای زیبایی‌شناسانه‌ی آنان و در چهارچوب دستورالعمل‌های پوشش اسلامی است. در واقع هدف این پژوهش پیشنهاد طرح لباسی است که نه تنها برای بانوان نوازنده مطلوب باشد بلکه رضایت مخاطب موسیقی را نیز تا حد زیادی برآورده سازد. در طرح منتخب سعی بر این بود که معیارهای راحتی لباس و زیبایی آن، ضابطه‌های جهانی پوشش در این حوزه، مقتضیات مذهبی و الزامات پوشش اسلامی لحاظ شود. این طرح در تطابق با معیارهای حاصل از پژوهش بوده و امکانات مالی و اجرایی در گزینش و پرداخت نهایی در نظر گرفته شده است.

منابع

- افرا، بابک، امیدوار، امیر. (۱۳۹۳). ارزیابی اثرات ذخیره حرارت و رطوبت در لباس و اصلاح مدل گایچ برای پیش‌بینی احساس حرارتی و پاسخ‌های فیزیولوژیکی بدن. *مجله مهندسی مکانیک مدرس*، ۳(۱۴): ۱۶۷-۱۷۵.
- آسایش، پریسا، فرخ سرشت، مهین، خجسته، محمد رضا. (۱۳۹۰). طراحی لباس بانوان دوچرخه سوار مسلمان (رشته پیست). *سومین کنفرانس ملی مهندسی نساجی و پوشاک*، یزد، ۱۳۱-.
- حجازی زاده، زهرا، کربلائی درئی، علیرضا. (۱۳۹۴). آسایش حرارتی در ایران. *جغرافیا، فصلنامه علمی - پژوهشی و بین‌المللی انجمن جغرافیای ایران*، شماره ۴۶، پاییز ۱۳۹۴، ۲۱ - ۳۹.
- عاصی حداد، سمیرا، شاکری، ملیحه، احمدی، محمد صالح. (۱۳۹۴). طراحی و تولید لباس کار برای کارگران زن کارخانه‌های پوشاک. *مجله علوم و فناوری نساجی*، شماره ۳، ۳ - ۸.
- نصیری، پروین، منظم، محمد رضا. ، گلبابایی، فریده، شمسی پور، علی، عربعلی، بیگ حسین، عباسی

- نیا، مرضیه، و همکاران. (۱۳۹۶). ریسک فاکتورهای فردی در مواجهه با استرس حرارتی محیط کار. *بهداشت و ایمنی کار*، ۷(۲): ۱۷۶-۱۶۳.
- نیازخانی، الهه. (۱۳۹۰). مقاومت در برابر نفوذ بخار آب پارچه‌های کشباف در شرایط گوناگون. *نساجی امروز*، ۱۱۵: ۵۹-۶۱.
- Anand, S. (2003). Sportswear Fabrics. *Knitting International*, 23-25.
- Bohn, C. (2004). *Clothing as Medium of Communication*, University of Lucerne. Department of Sociology.
- Botha, M. E. (2014). *Exploring the meaning of concert dress in female vocal performance: phenomenological study*. MMus Degree, Department of Music, university Pretoria.
- Cardello A.V., & Schutz, H. G. (2005). Relationship Between Perceived Clothing Comfort and Exam Performance. *Family and consumer science research journal*, 31: 1 - 31.
- Choi, M-S., & Ashdown, S. P. (2002). The design and testing of work clothing for female pear farmers. *Clothing and Textiles Research Journal*, 20(4): 253-263.
- Griffiths, N. K. (2008). The effects of concert dress and physical appearance on perceptions of female solo performers. *Musicae Scientiae*, 5: 273-290.
- Griffiths, N. K. (2009). Posh music should equal posh dress?: An investigation into the concert dress and physical appearance of female soloists. *Psychology of Music*, 38(2): 159-177.
- Griffiths, N. K. (2011). The fabric of performance: values and social practices of classical music expressed through concert dress choice. *Music Performance Research, Royal Northern College of Music*, 4: 30-48.
- Gupta, D., Chattopadhyay R., & Bera, M. (2011). Comfort properties of pressure garments in extended state. *IJFTR*, 36(4): 415-421.
- Hatch, K. L. (1993). *Textile science*. West Publishing Co, Minneapolis, Paul, MN, 6, 26, 266.
- Havenith, G., Holmer, I., & Parsons, K. (2002). Personal factors in thermal comfort assessment: clothing properties and metabolic heat production. *Energ Buildings*, 34(6): 581-591.
- Horridge, P., & Richards, L. (1984). Relationship of fashion awareness and clothing economic practices. *J. Home. Econ. Res.*, 13: 138-152.
- Kamalha, E., Zeng, Y.C., Mwasiagi, J.I., & Kyatuheire, S. (2013). The comfort dimension; a review of perception in clothing. *J. Sens. Stud.*, 6: 423-444.
- Leder, J., Lulić, T.J. & Sušić, A. (2010). *Ergonomic aspect of violin playing*. 4th International Ergonomics Conference,
- Lee, H.S., Park, H.Y., Yoon, J.O., Kim, J.S., Chun, J.M., Aminata, I.W., Cho, W.J., & Jeon, I.H. (2013). Musicians' Medicine, Musculoskeletal problems in string players. *Clinics in Orthopedic Surgery*, 5(3): 155-160.
- Medoff, E. (1999). The Importance of Movement Education in the Training of Young Violinists. *Medical Problems of Performing Artists*, 14(4): 210-219.
- Moody W., & Sinha, P. (2010). An Exploratory Study: Relationship between Trying on Clothing, Mood, Emotion, Personality and Clothing Preference. *J. of Fashion Marketing and Management*, 14(1): 161-179.
- Pontrelli, G.J. (1977). *Partial Analysis of comfort's Gestalt, in Clothing Comfort, eds N.R.S. Hollies and R.F. Goldman*, Ann Arbor Science Publishers Inc. Michigan, USA, 1 - 80.
- Roos, J. W. (2005), *Violin playing: teaching freedom of movement*. MMus dissertation, University of Pretoria.
- Rubenstein, R. P. (2001). *Dress Codes: Meanings and Messages in American Culture*. (2nd Ed.). Oxford: Westview Press.
- Slater, K. (1985). *Human comfort*. Vol. 2, Charles C. Thomas Publisher, Springfield IL, USA.

-
- Trevo, C., & David, H. (2016). *Animated performance: 'Better' music means larger movements, Music*. Ohio State University, Columbus, U.S.A., ICMPC14, July 5–9 San Francisco, USA. 420 -423.
 - Upreti, M., & Gahlot, M. (2016). Subjective Testing for Clothing Comfort. *Int. J. Emerging Res. In Management & Technology*, 5(4): 20-38.

The Requirements of Gown Design for Muslim Women Violinists

P. Manzoori*

Z. Ahmadi**

Abstract

The purpose of this study was therefore to identify: a) Iran's mandatory regulations for female violinists' dress; b) the selection criteria for violinists' gown; and finally, c) the extent to which the gown, designed to that effect, being accepted by female violinists and the audience. Then this research and design endeavor aim at reaching the requirements of gown design for Muslim women violinists. Due to delicate or latent requirements, the design or procurement of occupational cloth -i.e. gown for female violinists- has always been one of the most challenging assignments for designers and textile experts. Following the administration of a survey questionnaire, using 55 female violinists who were selected in purposeful sampling method and a semi-structured interview session was also managed with inviting 15 of them. A descriptive-analytic method was used to analyze the data. Based on the created insights, design criteria were developed and fabrication constraints were considered. Concepts were developed by the lead author and later presented to the violinists and a group of invited people as audience. The results provided full support for aims of the research. It was showed that women violinist has considered the exact criteria such as visual differentiation, formality and comfort of clothing.

Keywords: gown design, Muslim women gown, women violinists.

* M.A. Graduated in cloth design, Art University, Tehran, Iran

**Assistant Professor, Departeman of Carpet, Aapplied Art Faculty, Art University, Tehran, Iran. (Corresponding author: email: ahmadi@art.ac.ir)